

Sygn. akt III C 1618/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2016 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Westra

Protokolant: Katarzyna Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa A. C. i A. M. (1)

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie

I. zasądza od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. na rzecz powódki A. C. kwotę 40.000,000 zł. (czterdzieści tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15.01.2015r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M.

II. zasądza od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. na rzecz powódki A. M. (1) kwotę 40.000,000 zł. (czterdzieści tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15.02.2015r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M.

III. oddała powództwo A. C. w pozostałym zakresie co do żądania zasądzenia zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M. i w całości co do żądania zasądzenia zadośćuczynienia po śmierci siostry A. M. (2)

IV. oddała powództwo A. M. (1) w pozostałym zakresie co do żądania zasądzenia zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M. i w całości co do żądania zasądzenia zadośćuczynienia po śmierci siostry A. M. (2)

V. wzajemnie znosi koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami

VI. zasądza od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. na rzecz powódki A. C. i na rzecz powódki A. M. (1) kwoty po 2250,00 zł. (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych

Sygn. akt III C 1618/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 lutego 2015 roku (data nadania listu poleconego) skierowanym do Sądu Rejonowego w Otwocku, następnie przekazanym do tut. Sądu, przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W. powódka A. C. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci siostry A. M. (2) wraz z odsetkami od dnia 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M. wraz z odsetkami od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; powódka A. M. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 10.000 zł tytułem

zadośćuczynienia po śmierci siostry A. M. (2) wraz z odsetkami od dnia 2 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca L. M. wraz z odsetkami od dnia 15 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pozew, k.1-4).

W odpowiedzi na pozew z dnia 12 sierpnia 2015 roku (data nadania listu poleconego) pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz wniósł o zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odpowiedź na pozew, k. 66-72).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 stycznia 1999 roku w miejscowości G. w województwie (...) W. G. jadąc jako kierujący samochodem ciężarowym marki S. o nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachował należytej odległości od poprzedzającego go pojazdu w wyniku czego uderzył w tył skręcającego w prawą stronę samochodu marki P. o nr rej (...), w następstwie czego samochód ten wjechał do przydrożnego rowu, uderzył w drzewo i spłonął, a śmierć na miejscu zdarzenia ponieśli kierowca samochodu L. M. oraz pasażerka A. M. (2). Sąd Rejonowy w Garwolinie II Wydział Karny w sprawie sygn. akt II K 168/99 wydał wyrok, w którym oskarżonego W. G. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 177 § 2 k.k. (odpis wyroku k. 110 akt sprawy karnej sygn. II K 168/99). Odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie ponosi Ubezpieczeniowy Fundusz gwarancyjny, wobec ogłoszenia upadłości przez ubezpieczyciela sprawcy wypadku komunikacyjnego (okoliczność bezsporna).

W wypadku zginął ojciec powódek i starsza siostra powódek. W wypadku uczestniczyła również matka powódek, która przeżyła, ale po wypadku zamknęła się w sobie. Oprócz siostry powódki mają jeszcze młodszego brata, który w chwili śmierci ojca i siostry miał 6 lat, powódki przejęły nad nim opiekę, ponieważ matka powódek nie była w stanie sprawować opieki nad dziećmi. Powódki bardzo przeżyły śmierć bliskich, musiały przejąć obowiązki domowe. Siostry były nierozłączne, zwierzały się sobie, najstarsza siostra imponowała powódkom. W chwili śmierci siostra powódek miała 19 lat, była w ciąży i planowała ślub. Matka powódek przed wypadkiem przeszła paraliż, pozostawała na rencie, nie odzyskała pełnej sprawności, wymagała stałej pomocy ojca. Obwiniała wszystkich o śmierć męża i córki, powódki nie miały w niej wsparcia, w dalszym ciągu jest w depresji. Ojciec powódek wyręczał ich matkę w pracach domowych, sprzątał, gotował, chodził na wywiadówki do szkoły. Ojciec był oparciem dla całej rodziny. Sytuacja materialna po śmierci ojca powódek uległa znacznemu pogorszeniu, ponieważ pracował i utrzymywał finansowo rodzinę. Organizował życie rodziny i wspólne spędzanie czasu wolnego. Po śmierci ojca i siostry powódki nie uczestniczyły w imprezach i wycieczkach szkolnych. Powódka A. M. (1) w chwili śmierci ojca i siostry była uczennicą liceum. Chciała podjąć studia dzienne i rozwijać pasje muzyczne, jednak ze względów finansowych i konieczności opieki nad matką i bratem nie mogła. Korzystała z pomocy psychologa, miała depresję, często płakała, opuściła się w nauce. Ukończyła studia zaoczne, nie wyszła za mąż, pracuje w marketingu. Powódka A. C. w chwili śmierci ojca i siostry miała 15 lat, chciała iść do szkoły policyjnej w S., ale konieczność opieki nad matką i bratem zmusiła ją do wyboru szkoły w bliższej odległości od miejsca zamieszkania. Ukończyła szkołę o kierunku administracyjno-biurowym, w tym zawodzie pracuje, wyszła za mąż, założyła rodzinę. Powódki regularnie uczęszczają na groby ojca i siostry, rodzina nigdy nie pogodziła się ze stratą bliskich (zeznania świadka A. J. e-protokół z dnia 21 czerwca 2016 roku 00:07:45-00:22:19, zeznania świadka P. M. e-protokół z dnia 21 czerwca 2016 roku 00:24:43-00:35:38, zeznania powódki A. C. e-protokół z dnia 22 listopada 2016 roku 00:02:42-00:16:36, zeznania powódki A. M. (1) e-protokół z dnia 22 listopada 2016 roku 00:19:34-00:31:31).

Powódki w toku sprawy wytoczonej przed Sądem Okręgowym w Siedlcach wnosili o zasądzenie na ich rzecz kwot po 34.300 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca oraz rentę. Powódki opierały wówczas swoje roszczenie o odszkodowanie na podstawie art. 446 §3 k.c., natomiast w zakresie renty na podstawie art. 446 §2 k.c. Pozwany tytułem odszkodowania po śmierci ojca L. M. wypłacił powódkom kwoty po 4.000 zł, następnie kwoty zwaloryzował i wypłacił dodatkowe kwoty po 15.700 zł na rzecz każdej z nich. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 20 grudnia 2002 roku, sygn. akt I C 136/01, zasądzono na rzecz A. C. tytułem renty po

111 zł dla każdej z nich miesięcznie począwszy od dnia 1 listopada 2002 rok, płatnej do dnia 10 każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w wypadku uchybienia terminowi płatności, oddalono roszczenia powódek w pozostałym zakresie (wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach wraz z uzasadnieniem, sygn. akt I C 136/01, k.200-214).

Powódkę A. M. (1) z siostrą łączyły typowe silne więzi siostrzane. Wiąż z ojcem miała specyficzny charakter, w związku z chorobą matki skoncentrowanej na swoich problemach więź emocjonalna z ojcem była znacznie silniejsza, ojciec był dla powódki najbliższą osobą. Ojciec zaś pełnił rolę rodzica wiodącego stanowił wzór do naśladowania znacznie bardziej konstruktywny niż wzór jaki stanowiła chora matka. Śmierć ojca i siostry miał negatywny wpływ na stan psychiczny powódki, spowodowała przejściowe pogorszenie stanu emocjonalnego. Powódka nadal odczuwa skutki wypadku i śmierć siostry i ojca, odczuwa ból i będzie go odczuwała nadal w sposób w jaki stratę najbliższych odczuwają osoby o typowym poziomie wrażliwości (opinia łączna sądowa psychiatryczno-psychologiczna, B. B. i J. H., k.264-286).

Powódkę A. C. z siostrą łączyły typowe silne więzi siostrzane. Wiąż z ojcem miała specyficzny charakter, w związku z chorobą matki skoncentrowanej na swoich problemach więź emocjonalna z ojcem była znacznie silniejsza, ojciec był dla powódki najbliższą osobą. Ojciec był dla powódki przyjacielem, darzyła go znacznie większym zaufaniem niż matkę, także z kontaktu z nim i poczucia pełnej akceptacji z jego strony wynikało poczucie bezpieczeństwa powódki i jej poczucie własnej wartości. Ojciec pełnił rolę rodzica wiodącego stanowił wzór do naśladowania znacznie bardziej konstruktywny niż wzór jaki stanowiła chora matka. Śmierć ojca i siostry miał negatywny wpływ na stan psychiczny powódki, spowodowała przejściowe pogorszenie stanu emocjonalnego. Powódka nadal odczuwa skutki wypadku i śmierć siostry i ojca, odczuwa ból i będzie go odczuwała nadal w sposób w jaki stratę najbliższych odczuwają osoby o typowym poziomie wrażliwości (opinia łączna sądowa psychiatryczno-psychologiczna, B. B. i J. H., k.289-302).

Powódki zgłosiły pozwanemu roszczenie o zadośćuczynienie po śmierci siostry w wysokości 40.000 zł (pismo A. C. z dnia 27 listopada 2014 roku, k.52-53, pismo A. M. (1) z dnia 25 listopada 2014 roku, k.34-35) oraz roszczenie o zadośćuczynienie po śmierci ojca w kwocie 50.000 zł, a także roszczenie z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej w kwocie 15.000 zł (pismo A. C. z dnia 25 listopada 2014 roku k.58-59, pismo A. M. (1) z dnia 8 stycznia 2015 roku, k.32-33). Pozwany przyznał powódce A. M. (1) kwotę 16.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci siostry i odmówił wypłaty zadośćuczynienia po śmierci ojca (pisma pozwanego z dnia 15 stycznia 2015 roku k.14, k.31). Pozwany przyznał powódce A. C. kwotę 16.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci siostry i odmówił wypłaty zadośćuczynienia po śmierci ojca (pisma pozwanego z dnia 15 stycznia 2015 roku k.k.51, k.55).

W ustalaniu stanu faktycznego Sąd oparł się na wskazanych wyżej dowodach w postaci dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony postępowania. Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zeznania przesłuchanych świadków i powódek, uznając, że stanowią wiarygodny materiał dowodowy, korespondujący z dokumentami złożonymi w sprawie. Zdaniem Sądu zeznania świadków A. J. i P. M., zasługują na danie im wiary, ponieważ świadkowie ci rzeczowo opisali silną relację jaka łączyła powódki z tragicznie zmarłym ojcem i siostrą oraz negatywne następstwa związane z ich śmiercią, w tym przede wszystkim sytuacji panującej w domu powódek i relacji z ich matką. Za szczerze i w pełni wiarygodne Sąd uznał również zeznania powódek. Zeznania ich są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Korespondują one ze zgromadzonymi w sprawie dowodami z dokumentów oraz zeznaniami wskazanych wyżej świadków, a w zakresie związanym ze stanem emocjonalnym, znajdują pełne oparcie w treści opinii biegłych.

W przedmiotowej sprawie przeprowadzono dowód z opinii biegłych sądowych z dziedziny psychiatrii i psychologii na okoliczność ustalenia więzi powódek z ojcem i siostrą oraz ich siły, wpływu ich śmierci na stan psychiczny oraz długotrwałości utrzymywania się skutków zdarzenia. Sporządzone w sprawie opinie sądowo psychiatryczno-psychologiczne przez biegłą z zakresu psychiatrii J. H. i biegłego z zakresu psychologii B. B. stanowią wiarygodny dowód w sprawie. Opinie te są wnikliwe i rzeczowe, zgodne z zakresem postanowienia dowodowego. Wnioski zawarte w opiniach poparte są szczegółową analizą zachowania powódek, nadto nie były kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Wina kierującego pojazdem marki „S.” W. G. została przesądzona prawomocnym wyrokiem skazującym. Obowiązek naprawienia szkody spoczywa na pozwanym wobec ogłoszenia upadłości przez ubezpieczyciela sprawy wypadku komunikacyjnego. Stosownie do przepisów ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11 poz. 62 ze zm.) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zaspokaja roszczenia osób uprawnionych z tytułu umów ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Pozwany jest zatem legitymowany biernie, nie kwestionował podstaw swej odpowiedzialności.

W toku niniejszego postępowania pozwany kwestionował zasadność przyznania zadośćuczynienia powódkom za śmierć ich ojca i siostry, ponad kwoty, które zostały już wypłacone w toku postępowań likwidacyjnych, a nadto wskazywał, że kwestia ta została już przesądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach.

Powódki w niniejszym postępowaniu wywodziły swoje roszczenia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i art. 24 § 1 k.c. Należy podkreślić, że podstawą roszczenia powódek nie mógł być art. 446 § 4 k.c., albowiem wszedł on w życie w dniu 3 sierpnia 2008 r. i daje możliwość zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego najbliższym członkom rodziny zmarłego począwszy od daty jego obowiązywania i w odniesieniu do zdarzeń zaistniałych po tej dacie, bowiem ustawodawca nie nadał temu przepisowi mocy wstecznej. Oznacza to, iż w związku z treścią art. 3 k.c. zadośćuczynienie pieniężne na podstawie art. 446 § 4 k.c. może być przyznane do zdarzeń zaistniałych po 3 sierpnia 2008 r. Nie oznacza to, iż osoby pokrzywdzone na skutek zdarzeń zaistniałych przed dniem 3 sierpnia 2008 r. nie mogą skutecznie ubiegać się o zadośćuczynienie pieniężne w związku ze śmiercią osoby bliskiej. W wyroku z 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09 (LEX nr 599865) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż spowodowanie śmierci osoby bliskiej przed dniem wejścia w życie ustawy z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731) - mogło stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. W uchwale z 22 października 2010 r., III CZP 76/2010 (LEX nr 604152) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Sąd Najwyższy potwierdził swoje stanowisko w wyroku z 10 listopada 2010 r., II CSK 248/10 (LEX nr 785681). Takie stanowisko jest ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. Szczególna więź emocjonalna pomiędzy członkami rodziny pozostaje pod ochroną art. 23 k.c. i 24 k.c. Rodzina stanowi związek najbliższych osób, którą łączy więź wynikająca z pokrewieństwa, zapewnia członkom rodziny poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc. Prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie. Więzy rodzinne pomiędzy rodzicem a dzieckiem i rodzeństwem stanowią wyjątkowego rodzaju wartość niematerialną, która również podlega ochronie w świetle przepisów kodeksu cywilnego. W konsekwencji spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

W rozpoznawanej sprawie nie budziło wątpliwości Sądu, że zaistniała przesłanka bezprawnego i zawinonego działania sprawcy zdarzenia, z którym wiązała się śmierć ojca i siostry powódek. Sprawca zdarzenia został skazany prawomocnym wyrokiem za czyn z art. 177 § 2 k.k. Przesłanką takiego orzeczenia jest bowiem stwierdzenie bezprawności działania i winy sprawcy. Niewątpliwie istniał związek przyczynowy pomiędzy śmiercią ojca i siostry powódek, a wypadkiem jakim ulegli w dniu 5 stycznia 1999 roku, czego nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Na skutek zdarzenia doszło do naruszenia dóbr osobistych powódek w postaci utraty więzi rodzinnej z ojcem i siostrą. Zawinione działanie sprawcy wypadku, za którego gwarancyjnie odpowiada pozwany, spowodowało śmierć najbliższych dla powódek członków rodziny, z którymi łączyła ich silna więź rodzinna, uczuciowa i emocjonalna, a ich przedwczesna śmierć spowodowała zerwanie tej więzi. W szczególności w związku z nagłą, niespodziewaną i tragiczną śmiercią ojca, powódki doznały cierpień psychicznych i bólu emocjonalnego, a ich życie uległo drastycznej zmianie. Śmierć ojca spowodowała głęboki smutek, utratę poczucia bezpieczeństwa i oparcia, a nade wszystko utratę osoby, która scalała całą rodzinę. Powódki musiały przejąć większość domowych obowiązków, w tym opiekę nad młodszym bratem, gdyż ich matka, załamana po stracie męża, stała się niewydolna wychowawczo. Śmierć ojca przekreśliła ich plany życiowe związane ze studiami i rozwijaniem swoich pasji. Biorąc pod uwagę

wszystkie okoliczności, uznać należy, że nastąpiła znaczna destabilizacja w sferze psychicznej powódek, utraciły najważniejszą dla nich osobę, dającą poczucie bezpieczeństwa i życiowej stabilności. Utrata tego bezpieczeństwa w sposób nagły i nieoczekiwany wywołała poczucie smutku i załamania. Wypadek był dla nich szokiem i przez długi okres czasu nie mogły dojść do siebie. Zadośćuczynienie ma rekompensować powódkom stratę bliskich w ogólności i wesprzeć realizację tych celów, które zostały udaremnione przez negatywne doświadczenia. Sąd uznał, iż roszczenie powódek oparte na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 § 1 k.c. jest usprawiedliwione co do zasady, w zakresie roszczenia zadośćuczynienia po śmierci ojca. Pozwany, w toku postępowania likwidacyjnego, wypłacił powódkom zadośćuczynienie za śmierć siostry w kwocie po 16.000 zł na rzecz każdej z nich. W ocenie Sądu kwota ta jest wystarczająca dla złagodzenia poczucia krzywdy po śmierci siostry. Wiąż powódek z siostrą miał charakter normalnych silnych więzi siostrzanych, nie cechowała się tak silnym poczuciem starty jak po śmierci ojca. Niewątpliwie powódki bardzo odczuły śmierć najstarszej siostry, jednak mając na uwadze upływ czasu i wypłacone już przez pozwanego kwoty Sąd roszczenie powódek w tym zakresie oddalił.

Sąd nie mógł zgodzić się ze stanowiskiem pozwanego, który wskazywał, że brak jest podstaw do wypłaty jakiegokolwiek kwoty na rzecz powódek tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca. Pozwany twierdził, że kwestia ta została już przesądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach. Pozwany w toku ówczesnego postępowania wypłacił powódkom kwoty po 4.000 zł, uzupełnione następnie kwotami po 15.700 zł. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił roszczenia powódek ponad wypłacone przez pozwanego kwoty. Roszczenia powódek w tamtym postępowaniu opierały się na art. 446 §3, który stanowi podstawę dochodzenia roszczenia odszkodowawczego, w związku ze znacznym pogorszeniem sytuacji życiowej. Wobec śmierci ojca powódek, który był jedynym żywicielem rodziny, sytuacja majątkowa powódek niewątpliwie uległa drastycznemu pogorszeniu. Celem odszkodowania przyznawanego na podstawie art. 446 § 3 k.c. jest naprawienie szkód majątkowych, związanych z pogorszeniem się sytuacji życiowej rodziny zmarłego (tak wyrok SN z 4.9.1967 r., I PR 23/67, OSPiKA 1969, Nr 1, poz. 5). Nie można utożsamiać roszczenia odszkodowawczego wskazanego w art. 446 § 3 k.c. z roszczeniem o zadośćuczynienie za śmierć bliskiej osoby, która dochodzona jest w obecnym postępowaniu na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 §1 k.c. Roszczenie o zadośćuczynienie za zerwanie więzi rodzinnej przyznawane na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia zmierzającego do naprawienia szkody majątkowej, opartego na art. 446 § 3 k.c. Zadośćuczynienie jest oderwane od sytuacji majątkowej pokrzywdzonego oraz od konsekwencji, jakie śmierć osoby bliskiej powoduje w szeroko rozumianej sferze interesów majątkowych powoda. Ma na celu złagodzenie cierpienia psychicznego wywołanego śmiercią osoby najbliższej. Temu celowi ma służyć zadośćuczynienie określone przez Sąd w niniejszej sprawie na kwoty po 40.000 zł dla każdej z powódek. Sąd wziął pod uwagę przy ustaleniu kwoty przyznanego powódkom zadośćuczynienia upływ czasu jaki miał miejsce od śmierci ojca oraz ich obecną sytuację życiową. W kwestii kryteriów przyznawania zadośćuczynienia z uwagi na brak jednoznacznych przesłanek dotyczących wysokości zadośćuczynienia Sąd kierował się przesłankami, które wielokrotnie przewijają się w orzecznictwie dotyczącym zadośćuczynienia, o których mowa w art. 445 k.c. Zadośćuczynienie winno mieć charakter kompensacyjny oraz przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, nie może mieć charakteru stricte symbolicznego, a nadto powinno stanowić przynajmniej w części zaspokojenie poczucia straty osoby bliskiej. Warto w tym miejscu podkreślić, że przepisy k.c. nie zawierają żadnych kryteriów, które należałoby uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego. W konsekwencji wysokość zadośćuczynienia oceniana jest zawsze przez Sąd ad casum. Nie ulega wątpliwości, że Sąd w trakcie dokonywania takiej oceny powinien mieć na względzie w szczególności rodzaj, natężenie i czas trwania cierpienia fizycznych oraz psychicznych poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2005 r., I CK 7/05, LEX 153254). Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd miał na względzie stopień nasilenia cierpienia psychicznych, ich długotrwałość, a także wiek powódek oraz rodzaj więzi jaka łączyła powódki z ojcem. Postępowanie dowodowe wykazało, że pomiędzy powódkami a zmarłym ojcem istniała bardzo silna więź rodzinna, której zerwanie spowodowało u powódek ból i cierpienie, tym bardziej, że śmierć ojca była nie tylko niespodziewana, ale i tragiczna. W ocenie Sądu jednak żądana przez powódki kwota zadośćuczynienia w wysokości po 70.000 zł na rzecz każdej z nich jest zawyżona. Rzeczą oczywistą jest, że powódki przeżywały śmierć ojca, trudno im było się z tym pogodzić. Ich matka nie dawała im wymaganego wsparcia i poczucia bezpieczeństwa, sama potrzebowała ich pomocy. Powódki musiały zadbać o siebie i młodszego brata, a nadto nauczyć się żyć w nowej rzeczywistości. Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd miał jednak na uwadze to, że powódki obecnie

funkcjonują w społeczeństwie poprawnie, skończyły szkoły, mają pracę, jedna z nich założyła własną rodzinę. Sąd miał również na uwadze znaczny wpływ czasu pomiędzy datą śmierci ojca powódek a zgłoszeniem żądania. Powódki obecnie nie korzystają z żadnej terapii, nie wskazywały również, że cierpią na problemy zdrowotne, czy przyjmują jakiegokolwiek leki. Niewątpliwie jednak na skutek zdarzenia doszło do naruszenia dóbr osobistych powódek w postaci utraty ich więzi rodzinnej z ojcem. Wobec tego Sąd uznał, iż roszczenie powódek oparte na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 § 1 k.c. jest zasadne. Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził na rzecz powódek kwoty po 40.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca, uznając, że zadośćuczynienie w tej wysokości zrekompensuje doznane przez nie krzywdy i cierpienia, a w dalszej części roszczenie powódek oddalił.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. Wskazać w tym miejscu należy, że Sąd popiera dominujący w orzecznictwie pogląd, według którego wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, Legalis 66874). W ocenie Sądu okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają zasądzenie odsetek co do zadośćuczynienia należnego A. C. od dnia wydania decyzji ostatecznej o odmowie wypłaty żądanego zadośćuczynienia przez pozwanego, tj. od dnia 15 stycznia 2015 roku, uznając że powódka zgłaszając roszczenie pozwanemu pismem z dnia 25.11.2014r. wezwała go do zapłaty i zgodnie z art. 455 k.c. uznać należy, że w dacie 15 stycznia 2015 roku pozwany pozostawał w zwłoce z zapłatą świadczenia. Uwzględniając 30 dniowy termin na przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego przez pozwanego. W sprawie nie istniały żadne okoliczności uniemożliwiające rozpoznanie żądania powódki do tej daty. W odniesieniu od żądania zgłoszonego przez A. M. (1), to zgłosiła on żądanie zapłaty zadośćuczynienia za śmierć ojca dopiero pismem z dnia 8.01.2015r., a więc doliczając 7 dni na korespondencję pocztową, 30 dniowy termin dla pozwanego na zapłatę zadośćuczynienia upłynął z dniem 14.02.2015r. i od dnia 15.02.2015r. pozwany pozostawał w zwłoce z realizacją świadczenia. Żądanie zasądzenia odsetek od wcześniejszej daty jako niezasadne zostało więc oddalone.

W zakresie kosztów postępowania Sąd orzekł stosując art. 100 k.p.c., zgodnie z którym stosunkowo rozdzielił koszty procesu uwzględniając wynik procesu. Na koszty poniesione przez powódki składała się opłata od pozwu w kwocie 8.000 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłych w kwocie 500 zł oraz wynagrodzenie adwokata w kwocie 3.634 zł, zgodnie z §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku poz. 490) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa. Wobec tego, że powódki wygrały proces w 50 % Sąd zasądził od pozwanego na rzecz każdej z nich zwrot kwot po 2.250 zł. W zakresie kosztów zastępstwa procesowego stosownie do treści art. 100 k.p.c. Sąd zniósł je wzajemnie między stronami.